

2024-04-25

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
Ert dnr: LI2024/00193

Remissvar över Landsbygds- och infrastrukturdepartementets promemoria En utvidgad insamling och utlämning av djurhälsodata

Sveriges veterinärförbund har följande synpunkter på promemorian.

Generella synpunkter

Vi delar promemorians bedömning att djurhälsodata har en viktig funktion i arbetet för en god djurhälsa och mot antibiotikaresistens, och det är mycket angeläget att en utvidgad insamling av djurhälsodata återstartar inom kort. Betydelsen av djurhälsodata har lyfts i ett flertal sammanhang under en mycket lång tid och vi ser på ett övergripande plan mycket positivt på promemorians förslag.

Vi vill dock poängtera att ett funktionellt djurhälsodatasystem bygger på en korrekt och pålitlig rapportering. Det innebär att det tekniska system som byggs upp för inrapportering måste vara mycket användarvänligt och inte öka den administrativa bördan. Ett måste är att rapporteringen kan göras genom de journalsystem som den enskilda veterinären använder idag.

Vi anser att målbilden för djurhälsoregistret inte bara ska vara ett system för myndigheters uppgifter och uppföljningsarbete utan även ett attraktivt verktyg för såväl veterinärers som djurhållares arbete med ständiga förbättringar. Ett exempel att titta på här är Nederländernas system för antibiotikarapportering och uppföljning av antibiotikaförskrivning/användning hos såväl veterinären som på gård. Nu är givetvis djurhälsodata ett mycket bredare område än antibiotika. Men att successivt utveckla djurhälsodata till ett system där jag som veterinär eller djurhållare kan se var jag själv befinner mig jämfört med andras data (givetvis anonymiserat) skulle vara en mycket värdefullt.

Specifika synpunkter

Förslag till lag om ändring i lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård

2 kap. 4 a §

Vi ser mycket positivt på att paragrafen utvidgas så att alla läkemedel, inte bara antimikrobiella, omfattas av rapporteringskravet. Vi anser också att det är rimligt att ett rapporteringskrav på andra åtgärder för behandling av djur införs – men här krävs ett förtydligande om vad som avses med ”andra åtgärder för behandling”. Promemorian belyser detta på sid 20: ”Avgörande för vad som är en läkemedelsbehandling eller en annan åtgärd för behandling av ett djur som ska rapporteras är att åtgärden vidtas inom ramen för djurens hälso- och sjukvård” men detta ger inte speciellt mycket vägledning i sak.

Vi noterar att det finns ett bemyndigande (2 kap 5 § punkt 2 och 5) då det gäller omfattningen av uppgiftsskyldigheten vilket innebär att detta kommer att avgöras i förordning eller föreskrift. Vi oroas dock av den skrivning som finns på sid 19: ” Det kan t.ex. handla om beslut om avlivning som sker utan läkemedelsanvändning, åtgärder vid förlossningsproblem och behandling av mastit (dvs. juverinflammation) genom tätare mjölkning.” Rapporteringsskyldigheten måste begränsas till sådana uppgifter som ingår i veterinärens journalföringsplikt enligt 3 kap. SJVFS 2023:19 (saknr D33) och som har en diagnos/behandlingskod i de journalsystem som används.

Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Vi ser positivt på den föreslagna förändringen i 30 kap. 25 d § (utlämning av uppgifter till organisation för avel eller djurhälsa som har fått rätt att ordna kontroll enligt lagen om kontroll av husdjur). Detta är en viktig funktion för att säkra ett framgångsrikt avels- och djurhälsoarbete. Men vi ser inte att det är skäligt att uppgift om vilken veterinär som utfört en behandling delas i dessa sammanhang, vi anser att endast myndigheter med tillsynsansvar (länsstyrelserna) ska ha direktåtkomst till samtliga uppgifter. På samma grunder anser vi att SVA inte heller ska ha tillgång till uppgift om vilken veterinär som utfört en behandling.

Förslag till förordning (2024:000) om djurhälsoregister

Ändamål för behandling av personuppgifter i registret

I 7 § anges ändamålen för registret. Vi vill här särskilt peka på punkt 5. forskning och epidemiologiska undersökningar. Vi ser dock inte att universitet, som t.ex. SLU, ges tillgång till registret. Detta ser vi som en stor brist. Jordbruksverket föreslog i sin rapport ”Åtgärder för förbättrad inrapportering av djursjukdata” (rapportering av regeringsuppdrag (N2018/03773/DL) en lagreglering som tydliggjorde att registret får användas för forskning och epidemiologiska undersökningar och vilket vi ser som en tydligare skrivning än att bara ange forskning och epidemiologiska undersökningar som ändamål för registret. Av samma rapport från Jordbruksverket framgår att Jordbruksverket idag levererar

information ur djursjukdataregistret till enskilda forskare och forskningsprojekt, och det är viktigt att denna funktion kvarstår och tillämpas för djurhälsoregistret. Vi har dock inte kompetens att avgöra vilken lagreglering som krävs för detta men ser det som oerhört viktigt att denna möjlighet säkras.

Vi saknar även avelsvärdering bland ändamålen, vilket ju är ett mycket tydligt syfte och det sätt som Växa har använt djursjukdata i sitt avelsarbete är ett otroligt viktigt exempel på hur djurhälsodata kan användas i avelsarbetet för friskare djur och därmed minskad antibiotikaanvändning (se t.ex. det som redovisades vid Antibiotikaplattformens seminarium på KSLA 12 mars 2024).

Utlämnade av uppgifter och direktåtkomst till registret

Vi ser positivt på att Jordbruksverket får lämna ut uppgifter till en organisation för avel eller djurhälsa som har fått rätt att anordna kontroll enligt 3 § 2 lagen (2006:807) om kontroll av husdjur, m.m.

Det är mycket viktigt att man som veterinär har tillgång till de data som man lämnat till djurhälsoregistret (12 §) men detta är också mycket viktigt för djurhållaren och för djurhållarens förbättringsarbete. Idag har vissa djurhållare tillgång till viss bearbetad information via *Mina sidor* på Jordbruksverkets hemsida. Detta behöver givetvis utvecklas och det är viktigt att djurhälsoregistret också går att synka mot de managementprogram som används. Vi saknar därför en paragraf som ger djurhållaren direktåtkomst till uppgifter som härrör från djurhållarens gård.

Vi ser det som rimligt att länsstyrelserna ges direktåtkomst till uppgifterna då det är ett viktigt underlag för tillsynen av veterinärer (9 §). Det ger också förbättrade möjligheter att arbeta med en riskbaserad tillsyn. Vi vill dock i detta sammanhang poängtera vikten av att det förslag som lades i SOU 2022:58 (Bättre förutsättningar inom djurens hälso- och sjukvård) angående införande av verksamhetsansvar inom veterinärsektorn genomförs. Det är inte rimligt att man som veterinär belastas i de fall omständigheter utanför det man själv kontrollerar resulterat i felaktigheter

Förslag till förordning om ändring i offentlighets- och sekretessförordningen (2009:641)

Här föreslås att begreppet användning stryks för Statens jordbruksverk (§ 7). På sid 28 i promemorian anges att det är tillräckligt att uppgift om användning regleras av 30 kap. 23 § OSL. Vi har svårt att avgöra vilken materiell förändring detta innebär och anser att det borde ha framgått i promemorian.

Synpunkterna har i huvudsak utarbetats av Veterinärförbundets Husdjurssektion och Hästsektion.

Med vänliga hälsningar
Sveriges Veterinärförbund